

**DAŽNIAUSIAI UŽDUODAMI KLAUSIMAI DĖL PASLAUGŲ IR PREKYBOS TEIKIMO
NUO 2021 M. RUGSĖJO 13 D.**

1. Kurioje vietoje turi būti atlikta Galimybių paso (GP)* patikra, kai didesniame nei 1500 kv.m. prekybinio ploto pastate yra kitos būtinosios paslaugos leidžiamos aptarnavimui kontaktiniu būdu be GP, pvz. vaistinė, optika, banko skyrius ?

Prie įėjimo į paslaugų teikimo vietą būtina pateikti informaciją (ne mažesnio nei A4 formato matomą užrašą) paslaugų gavėjui apie tai, kad šioje paslaugų teikimo vietoje aptarnaujami tik asmenys, atitinkantys GP nurodytus kriterijus.

GP tikrinimas turi būti atliekamas paslaugų teikimo vietos viduje netoli įėjimo į ją įrengtose vietose, jeigu to dėl objektyvių aplinkybių negalima atlikti lauke, ir kai užtikrinama, kad iš tokios vietos, neatlikus patikrinimo, nebus galima patekti toliau į paslaugų teikimo vietas.

Jeigu paslaugų teikimo vietose, prekybos centruose, veiklą vykdo keli paslaugų teikėjai, aptarnaujantys asmenis, turinčius GP, ir asmenis, neturinčius GP, Nutarimo Nr. 152 3.1.1 papunktyje nurodytų kriterijų, šių asmenų srautai bendrose paslaugų teikimo vietų, prekybos centro erdvėse (pvz., prekybos centro koridoriuose, vestibuliuose ir kt.) būtų atskirti. Nesant galimybės atskirti srautų, turi būti užtikrinta, kad į bendras paslaugų teikimo vietas (-ų), prekybos centro erdves patektų tik asmenys, atitinkantys Nutarimo 3.1.1 papunktyje nurodytus kriterijus (paslaugų teikimo vietos viduje netoli įėjimo į ją gali būti įrengtos vietos, kur atliekamas paslaugų gavėjų tikrinimas dėl atitikimo Nutarimo 3.1.1 papunktyje nurodytiems kriterijams, kai to dėl objektyvių aplinkybių negalima atlikti lauke, ir kai užtikrinama, kad iš tokios vietos, neatlikus patikrinimo, nebus galima patekti toliau į paslaugų teikimo vietas).

2. Kur mažose parduotuvėse, kai dirba vienas/du asmenys, tikrinti GP?

Prie įėjimo arba paslaugų gavėjui užėjus į paslaugų teikimo, prekybos vykdymo vietą. Kai to dėl objektyvių aplinkybių negalima atlikti, paslaugų teikimo, prekybos vietos viduje netoli įėjimo gali būti įrengta vieta, kur atliekamas tikrinimas. Tokiu atveju turi būti užtikrinama, kad iš tokios vietos, neatlikus patikrinimo, asmuo nepateks toliau į paslaugų teikimo, prekybos vykdymo vietą.

Informacija apie tai, kad paslaugų teikimo vietoje paslaugos teikiamos tik asmenims su GP, turi būti iškabinta prie įėjimo į paslaugos teikimo vietą, pvz., ant durų, kitoje paslaugos gavėjams matomoje vietoje.

3. Kaip atliekama GP tikrinimo procedūra, ar tinka vizualinė patikra, ar tik skanavimo būdu ?

Tinka ir vizualinė patikra, nes ne tik GP yra priimamas, bet ir kiti dokumentai: ES Skaitmeninis COVID pažymėjimas ar kitas ne ES šalies skaitmeninis pažymėjimas, patvirtinantis skiepėjimo ar persirgimo COVID-19 liga (koronaviruso infekcija) faktą, asmens sveikatos priežiūros įstaigų išduotos pažymos, išrašai iš e.sveikatos.

4. Kaip patikrinti dokumentus, kurie neturi skenuojamų kodų ?

Vizualiai.

5. Ar be GP atėjusį klientą galima aptarnauti taip: siunčiamas internetinis pasiūlymas ir jis po kelių min. ateina atsiimti nekontaktiniu būdu?

Jei prekyba vykdoma nuotoliniu būdu, o atsiimti prekę gali asmenys ir su GP, ir be jo, prekės atsiėmimo vietose turi būti užtikrintas privalomas kaukių dėvėjimas ir kitų COVID-19 ligos prevencijos priemonių laikymasis, tokios atsiėmimo vietos negali būti ten, kur lankosi asmenys tik su GP.

Atsiėmimo punktuose draudžiama prekyba ar kita nesusijusi su nuotoline prekyba veikla. Prekių užsakymas atsiėmimo vietoje nėra leidžiamas.

6. Ar prekybos centre galima pirkėjus aptarnauti su nešiojamais aparatais lauke prie durų? Ar jie gali atsiskaityti kortele / grynais, ar visai negalima parduoti prekių?

Galima, tačiau privalo būti aptarnaujami tik GP turintys asmenys. Atsiskaitymas turėtų vykti be kontakto su pardavėju.

7. Ar galima aptarnauti klientą, jei kontaktas trunka trumpiau nei 15 min.?

Nėra numatyta kontakto trukmė, o tik kontakto faktas.

Išimtys taikomos tik šioms veikloms (tik šios veiklos galimos be Galimybių paso):

3¹.3. smulkaus remonto paslaugų užsakymas, kai kontaktas tarp paslaugos gavėjo ir paslaugos teikėjo trunka ne ilgiau nei 15 min.;

3¹.24. finansinės paslaugos, kai išmokamos ir pristatomos pensijos ar kitos socialinės išmokos, kitos būtinosios finansinės ir privalomojo draudimo paslaugos, kai kontaktas tarp paslaugos gavėjo ir paslaugos teikėjo trunka ne ilgiau nei 15 min., taip pat elektroninių ryšių paslaugos, kurios reikalingos norint įgyti galimybę naudotis elektroninėmis paslaugomis.

Jei šių paslaugų teikimo vietos yra prekybos centruose, didesniuose nei 1500 kv.m., patekimas į šias paslaugų teikimo vietas turi būti užtikrintas taip, kad nesimaišytų asmenų, turinčių GP ir neturinčių GP srautai.

8. Apibūdinkite, kas yra "aptarnavimas kontaktiniu būdu"

LRV nutarime Nr. 152 nurodytomis „kontaktiniu būdu teikiamomis paslaugomis“ laikytinos visos „gyvai“ (ne nuotoliu, telefoninio ar elektroniniu ryšio, ar vaizdo transliacijų priemonėmis) teikiamos paslaugos, kurių metu yra kontaktas (nebūtinai artimas fizinis) su paslaugos gavėju, tai yra kai aptarnaujamas klientas (pvz., kliento aptarnavimas banke, batų taisykloje ar kt.).

9. Ar prekybos centro viduje privaloma vaikščioti su kauke?

Kai prekybos centre ar kitose paslaugų teikimo vietose aptarnaujami asmenys tik su GP (kaip ir daugelyje kitų vietų), kaukių dėvėjimas yra neprivalomas, bet labai rekomenduojamas.

Paslaugų teikimo ir prekybos vietose, kuriose aptarnaujami asmenys ir be Galimybių paso, kaukių dėvėjimas yra privalomas.

10. Jeigu matoma, kad klientas ateina iš kitos parduotuvės, į kurią įleidžia tik su GP, gal galima nebereikalauti GP?

Už aptarnaujamų asmenų atitikties įvertinimą LRV nutarimo Nr. 152 3.1.1 papunktyje nurodytiems kriterijams atsakingas veiklos vykdytojas, paslaugų teikėjas.

11. Kokio dydžio bauda yra patekusiame be GP arba su padirbtu GP?

Kad asmenys be GP nepatektų į veiklos vykdymo vietą, kurioje pagal LRV nutarimą gali būti aptarnaujami tik asmenys su GP, turi užtikrinti veiklos vykdytojas.

Atsakomybė veiklos vykdytojui – vadovaujantis LR administracinių nusižengimų kodekso 45 straipsnio 4 dalimi, visuomenės sveikatos srities Europos Sąjungos reglamentų ar sprendimų, higienos norminių aktų ar kitų visuomenės sveikatos srities teisės aktų, *Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo pažeidimas*, sukėlęs pavojų išplisti pavojingoms ar ypač pavojingoms užkrečiamosioms ligoms, padarytos karo, nepaprastosios padėties, mobilizacijos, karantino, riboto karantino metu, taip pat susidarius ekstremaliajai situacijai ar ekstremaliajam įvykiui, jeigu ekstremalioji situacija ar ekstremalusis įvykis kelia pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, *užtraukia baudą asmenims nuo penkių šimtų iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo vieno tūkstančio penkių šimtų iki šešių tūkstančių eurų.*

Už dokumentų klastojimą gali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė. Tokiu atveju kviečiama policija.

12. Ar privalomos kaukės darbuotojams parduotuvėse, kur bus tikrinamas GP ?

Jeigu veikla vykdoma su Galimybių pasu (aptarnaujami asmenys su GP), kaukės darbuotojams rekomenduojamos.

13. Ar prekybos centre dirbantys apsaugos darbuotojai, kurie dirba įmonėse (nėra prekybos centro darbuotojai) ar kiti aptarnaujantys darbuotojai, kurjeriai turės turėti GP arba periodiškai testuotis?

Darbuotojams GP turėti neprivaloma.

Neprivalo testuotis asmenys, jei jie nėra šio prekybos centro darbuotojai ir nevykdo veiklos, kurios darbuotojai privalo periodiškai profilaktiškai testuotis vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 544.

14. Ar prekybos centre dirbantys darbuotojai (drabužių, batų, papuošalų) kurie yra prekybos centro darbuotojai turės turėti GP arba periodiškai testuotis?

Darbuotojams GP turėti neprivaloma.

Mažmeninės prekybos darbuotojai privalo periodiškai profilaktiškai testuotis vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr.544.

15. Jei prekybos centre veikia asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ar kitos vietos, kurioms taikomos išimtys dėl patekimo su GP – kaip į jas patekti?

Jeigu prekybos centro bendras prekybos plotas neviršija 1 500 kv. m ir jame vykdomos Nutarimo Nr. 152 3¹.1 papunktyje nurodytos veiklos, į prekybos centrą galima bus patekti be GP. Kitais atvejais į prekybos centrą, kurio plotas didesnis nei 1 500 kv. m. bus aptarnaujami asmenys tik su GP.

16. Ar prekybos centruose, kuriuose priimami asmenys tik su GP, bus būtina dėvėti kaukes?

Neprivaloma, tačiau kaukių dėvėjimas labai rekomenduojamas. Prekybos centrai, prekybos ir paslaugų teikimo vietos gali nusistatyti savo tvarką dėl asmens apsaugos priemonių dėvėjimo.

17. Ar vaistinėse būtinas kaukių dėvėjimas?

Kaukės vaistinėse privalomos visiems, kadangi vaistinės gali aptarnauti lankytojus ir su GP, ir be GP.

18. Ar esant galimybei turėti srautų reguliavimą vaistinėms nekilnojamą turimą/plotą nuomojantys centrai privalo/jpareigoti sudaryti tokias sąlygas?

Tai turėtų būti sutartinis nuomotojo ir nuomininko sprendimas.

19. Ar galimybių pasas yra reikalingas atvirose erdvėse teikiamoms paslaugoms, prekybai ir ūkinei veiklai, jei aptarnaujama daugiau nei 500 asmenų?

Galimybių pasas nėra reikalingas teikiant paslaugas, vykdant prekybą ar ūkinę veiklą atvirose erdvėse visais atvejais, nepriklausomai nuo to, kiek asmenų yra aptarnaujama. Asmenų skaičiaus ribojimas iki 500 taikomas tik atvirose erdvėse organizuojamiems komerciniams ir nekomerciniams kultūros, pramogų, sporto renginiams, šventėms, mugėms, festivaliams ar kitiems tam tikrą laiką trunkantiems organizuotiems žmonių susibūrimams viešoje vietoje iš anksto nustatytu laiku.

Galimybių pasas*

**Be Galimybių paso galioja ir kiti dokumentai, įrodantys vakcinacijos, persirgimo, atlikto PGR tyrimo arba greitojo antigeno testo neigiamo rezultato, antikūnų tyrimo teigiamo rezultato faktą įrodantys dokumentai.*